

**Claudii Fleury, Presbyteri, Prioris Argenteliae Et Reg.
Christianiss. A Confessionibus Institutiones Juris
Ecclesiastici**

Fleury, Claude

Moguntiae, 1760

XV. De episcopatis vel erigendis, vel supprimendis, itemque de episcopis
nomine talibus, & de coadjutoribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67899](#)

Nam in Ecclesiam Latinam s^eculo d^ocum VI.
irrepsit, quod Papæ quibusdam Episcopis, ve-
luti singularis gratiæ tesseram, contulerunt¹.
Sed inde ab aliquot s^eculis omnibus Archie-
piscopis commune redditum est, *dist. 100. sem-*
per tamē Roma petendum; nec ante ejus
impetractionem quisquam Archiepiscopali mu-
nere fungi potest.

1.) THOMASS. *discipl. part. 2. l. 1. c. 24. 25. 26.*

C A P . X V .

D E EPISCOPATIBUS VEL ERI- GENDIS VEL SUPPRIMENDIS, ITEMQUE DE EPISCOPIS NO- MINE TALIBUS ET DE COADJUTORIBUS.

I.

Ecclesiæ
plantatae
a vicinis
Episco-
pis.

INTER populos recens ad Christianam fidem
conversos Episcopi fuere sine metropolitanis,
donec Christianorum numerus ita augeretur, ut
pluribus Episcopatibus institutis, formari pos-
set provincia quædam Ecclesiastica¹. Princi-
pio viciniores Episcopi sponte munus illud fi-
dem propagandi sibi sumserunt: quibus cel-
fantibus, superiores id curarunt, & inde a
s^eculo IX. & X. Pontificis auctoritas præcipue
accessit. Unde Anglia, Germania & regna
septentrionalia, in quibus isto ævo plantata
est Ecclesia, peculiari nexu obstricta erant, an-
te novissimas hæreses, Episcopo Romano².

1) THOMASS. *disc. part. 2. l. 1. c. 11.*

GREGOR. *l. 5. ep. 58. 59.*

2) ZACHARIAE *ad Bonifac. ep. 1. 4. 6.*

II. JURE veteri provincialis concilii decreto institui potuere Episcopatus & metropoles¹. Sed ex quo spuriæ decretales receperunt, nihil horum sit sine auctoritate Papæ: ubi tamen semper aliquid dandum Episcopis, quorum diœceses minuuntur; Metropolitanis, quibus suffraganeus datur; nec non novæ diœceseos clero & populo; regi quoque & aliis territoriorum dominis. Metropoles olim rariores, ob majestatem urbium, quæ pedentim augustiores sunt redditæ, multiplicatae fuerunt, nullo numeri Episcoporum in provincia respectu habito. Sic Parisiensis Ecclesia an. 1622. Metropolis facta est. Contra nonnumquam tituli Ecclesiarum, vel bello vel aliis calamitatibus desolatarum, suppressendi videbantur, quod in Italia potissimum labente imperio accidit. Nonnumquam duæ diœceses conjunctæ, vel Episcopalis sedes in aliam urbem translatæ: quod eodem auctore ac modo, quo Episcopatus instituuntur, fieri debet².

1) *Cod. Afric. c. 98.* 2) *Gregor. l. 1. ep. 76.*
l. 2. ep. 13.

III. TERRAE Christianorum ab infidelibus occupatae & civitates desolatae non illico amisere Episcopos, qui saepe vel in reliqua diœcesi vel in vicinis urbibus perstiterunt, pristinum titulum conservantes. Hinc licet Antiochia vix memorabilis sit & Alexandria prope in nihilum redierit, patriarchæ

F 5

tamen, qui harum civitatum titulis utuntur, supersunt, Memphi vel alibi, ubi Christiani tolerantur, habitantes. Et quum Christiani orientales abhinc M CC. annis in varias sectas discesserint, harum unaquæque suos habet Patriarchas, suos Episcopos. Unde plures videas, qui ejusdem civitatis dicantur Episcopi.

nomine
renus su-
persunt.

IV. LATINI quum terram sanctam recuperassent, his omnibus suæ Ecclesiæ addiderunt Patriarchas & Episcopos. Non enim pastores agnoscere potuerunt hæreticos illos & schismaticos, qui ne catholicos quidem admitterent, lingua & ritibus discrepantes. Auctore itaque Papa latinum Patriarcham *Antiochiae*, latinum *Hierosolymæ*, latinos aliis locis dederunt Archiepiscopos & Episcopos; quod etiam post expugnatam Constantinopolin in Græcia fecerunt. Quibus regnis amissis, spe recuperandi ablata Episcopi æque ac principes titulos illos retinuerunt, licet vel Romam se se vel in patriam recepissent.

& vocan-
tur Epi-
scopi in
partibus.

V. UT autem haberent, quo vitam & decus Episcopale sustentare possent, Papa vel annuas pensiones, vel *beneficia simplicia*, vel Episcopatus iis contulit; titulo tamen honorificientiori semper utentibus. Sic tempus fuit, quo idem esset *Alexandrinus patriarcha* & *Bituricensis Archiepiscopus*; cui Alexandria titulum; Bituricum præbuit titulum. Si quis ex his decessisset, alias eodem titulo ornatus est, cuiusmodi Episcopi in partibus infidelium post etiam creati, quam omnis recuperandi terras

illas spes decollavit. Horum titulorum usus id commodi habere videbatur, ut Episcopi ordinari possent sine Episcopatibus, veluti nuntii apostolici, vicarii Apostolici inter haereticos vel in missionibus longinquis degentes, coadjutores, suffraganei, h. e. ii, qui Episcopi ordinarii munere fungi solent, veluti in Germania, ubi electores Ecclesiastici & ceteri Episcopi, quoniam principes sunt, plerumque hujusmodi Episcopos in partibus alunt, qui eorum vices gerant. Adpellantur autem suffraganei, quia apud Græcos, hujus vitii auctores, Archiepiscopi vices suas commiserunt suffraganeis suæ quilibet provinciæ.

VII. FIRMA tamen est regula, in una-
quaque diœcesi non plures uno esse posse Epi-
scopos, ad indicandam ac tuendam unitatem Ecclesiæ¹: quæ licet ob vastitatem in plures
sit divisa greges; quilibet tamen grex non ni-
si unum ducem habet, eumque capiti Ecclesiæ
universalis subjectum. Si in una diœcesi duæ
nationes, lingua rituque diversæ, habitant,
non duobus propterea Episcopis opus est. Pot-
est enim Episcopus v. gr. Latinus Græcis dare
vicarium generalem Græcum, qui functionibus
vacet, quæ presbytero committi possunt².
Hoc contigit saepius durante bello sacro, ac
etiamnum contingit in iis regnis, ubi diœceses
ad plures nationes protenduntur.

Unus
tantum
in singulis
diœcesi-
bus Epi-
scopus.

1) Can. Nicæn. 8. 2) c. 14. X. de offic. jud. ord.

VIII. Si Episcopus vel senio confessus
vel ob aliam infirmitatem officio suo fungi ne-

Coadju-
tor quan-
do, qui-

92 PARS I. Cap. XV. de Episcop. &c.

bus, & a quit; expellendus non est, sed Coadjutore dato
quo de-
tur? sublevandus¹. Principio presbyter ad hoc
datus est, quem Episcopum fecere, cum spe
succedendi Episcopo ægrotanti². Nunc vero
ut functiones Episcopales exercere possit, or-
natitur titulo quopiam *in partibus*. Potestas ejus
finitur cum vita Episcopi, nisi cum spe suc-
cedendi datus sit. Olim metropolitanus in con-
cilio provincialium *coadjutores* dedit; jure no-
vo, solus *Papa*.

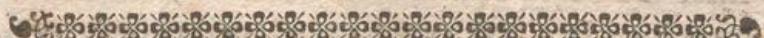
1) *Concil. Meld. c. 47.* 2) *THOMASS. disc.*
part. I. l. I. c. 42. C. 7. qu. I. c. 1. q. 17.

non ab
ipso Epi-
scopo.

VIII. REGULARITER Episcopo vi-
venti successor non datur; nec ipse sibi suc-
cessorem dare potest, præsertim agnatum vel
cognatum: quum regimen Ecclesiasticum non
sit in patrimonio, nec certis familiis hæredi-
tarium¹. Si tamen Episcopus integræ vitæ
procul affectibus dignum hominem elegerit,
merito id attendendum foret. Sic Augustinus
ep. 807. successorem præoptavit Heraclium
presbyterum, quem post mortem AUGU-
STINI, quod populus consensisset, confir-
marunt Episcopi. Sic Zacharias Papa *ep. 62.*
Bonifacio veniam dedit, designandi sibi suc-
cessorem in sede Moguntina. Novissimi tem-
poribus Papa sæpe dedit coadjutores cum cer-
ta spe succedendi, neque fere aliter coadjuto-
res dari solent; quum tamen concilium Tri-
dentinum *sess. 25. c. 7. in fin.* prohibuerit, ne
id fieret sine caussæ cognitione, ac nisi perso-
na data sit dignissima. In Francia regis no-
minatione opus est his æque ac Episcopis.

Hinc etiam sine nova *nominatione* & nova *confirmatione* succedunt defuncto Episcopo.

i) C. 7. q. 1. c. 5. §. 6.

C A P . X V I .

DE TRANSLATIONE ET RESIGNATIONE EPISCOPORUM, ITEMQUE DE SEDE VACANTE.

I.

EPISCO^UM decet Ecclesiæ suæ veluti Episcopum maritum uxori, patrem familiæ, semper esse affixum: quod presbyteris quoque & aliis clericis præceptum est¹. Cura enim animarum non est actio desultatoria, sed continuum laborem exposcit in docendo, corrigoendo & perficiendo. Tempore opus est ad conciliandam fiduciam, ad bona opera ostendenda, ad vitæ morumque probitatem uniformem servandam. Suus cuique pastori scopus; sua cuique agendi ratio peculiaris est: & grex mutatione illa semper ad prima principia rejicitur. Interim jam inde a sæculo IV. Ariani ac ceteri hæretici Ecclesiæ suas sæpe cum aliis commutarunt, vel propria ambitione ducti, vel ab æscclis suis ad digniores sedes evecti.

i) THOMASS. disc. part. I. l. 2. c. 25. part. 2. l. 2. c. 44. can. Apostl. 14. can. Nicæn. 15.

II. QUA de causa concilium Nicænum c. 15. Episcoporum, presbyterorum & diaconorum translationes prohibuit, irritas declaravit, voluitque, ut translati reverterentur ex gravibus causis prohibitæ,